Versor, Johannes: Dicta super septem tractatus Petri Hispani (cum textu)
Cologne: [Heinrich Quentell, about 1485], 1485 Seite 279

riũ significatorũ ei⁹ ğ ꝓpõ nõ ē cã decep
tionis vel fallacie Tertio sic diuersi-
tas rez se tenet ex ꝑte rei ergo sı̄sit cau
sa defect⁹ hui⁹ fallacie hēbat cã defect⁹
etiã dcõnis ꝛ nõ in dictione Quarto
sic arguendo omnis canis currit q̃dam
stella ē canis. ergo quedam stella currit
currit. in maiore canis distribuit̃ ꝓ oibꝫ
suis suppositis ğ ipa ē simplr̃ fl̃a ğ debet
negari ğ ꝑalogismi in hoc primo mõ h⁹
fallacie nõ dñt solui ꝑ distinctionē Quĩ
to sic Analogũ ꝑ se positũ stat ꝓ signifi-
cato suo famosiori ğ dcõ significãs vnũ
ꝑncipalit̃ ꝛ aliud ex ꝯñti sꝑ sumit̃ ꝓ ꝑn
cipali significato ğ nõ tenet̃ equoce ꝛ ꝑ
ꝯñs ꝑalogismi scd̃i modi nõ hñt solui ꝑ
distinctionē Ad ꝑmũ dr̃ ꝙ hec dictõ
hõ nõ plura significat ẜm se immediate
simplr̃ ꝛ adeq̃te ẜ solũ ex ꝯñti inq̃ʒtũ scꝫ
illa plura cõueniũt ĩ aliq̃ vno. vñ hec di
ctio hõ significat ꝑmo ꝑ se hoiem in cõi
ꝛ ex ꝯñti supposita siue singularia. Ad
scd̃m dr̃ ꝙ vnitas dcõnis plura significã
tis respectu cognoscētis impositõem. sed
oē ens ē cã cognitõis. ẜ respectu ignorã
tis diuersas significatões eius hñ ē cau
sa corruptõis eiusdē. Ad tertiũ dr̃ ꝙ
generalit̃ omes fallacie in hoc cõueniũt
ꝙ hñt cãm defect⁹ ex ꝑte rei. Jõ nõ di-
cunt̃ in dictione vel extra dictionē ex ꝑ-
te cãe defectus sed tñ ex ꝑte cãe apparē
tie q̃ est qñqꝫ in dictione ꝛ qñqꝫ in re. iõ
licet cã defectus qñqꝫ fit in re nõ tñ ꝓpt̃
hoc fallacia dr̃ extra orationē sed magis
denoiat̃ ex ꝑte cãe apparentie Ad q̃r-
tũ dr̃ ꝙ licet canis distribuat̃ ꝓ oibꝫ su-
is suppositis tñ qꝛ ē termin⁹ equoc⁹ mõ
ꝑt construi vna distributione ꝓ pluri-
bus suppositis pluriũ significatoꝝ ex q̃
vnitas distributionis siue suppositionis
ꝑsupponit vnitatē significationis iđo ẜꝫ
ꝙ iste termin⁹ ꝑt capi ꝓ diuersis signifi
catis ꝑt etiã cõstrui diuersimode iam ꝓ
suppositis vni⁹ speciei iam ꝑsuppositis
alterius speciei Ad q̇ntũ dr̃ ꝙ ꝓposi-
tio in qua ponit̃ analogũ non est de ne-
cessitate distinguenda sed quo ad bene
esse ꝛ quo ad declarationē apud intelle-
ctũ sic ad solutionē ꝑalogismi melius ē
distiguere aliquã ꝑmissaꝝ qꝫ cõcedere ł
negare simpliciter. Et dato ꝙ ꝓpositio
sit va ł vtroqꝫ sensu vel falsa adhuc tñ
debet distingui a respondente ne respon-
dens videat̃ ignorare equiuocationem
dictionis.

Amphibologia est

postqꝫ autor determinauit de fallacia eq̇
uocationis que fit ẜm multiplex actua-
le dictionis. Consequenter determinat
de fallacia amphibologie que fit ẜm mł
tiplex actuale orationis eiusdem ẜm sub
stantiam id est materiã ꝛ modũ ꝓferen
di id est formaꝫ. Est aũt amphibologia
qñ oratio actualiter vna plura significat
vt hec oratio liber arestotilis manēs ac
tualiter vna plura significat per hoc ꝙ il-
le genitiuus arestotilis potest construi ĩ
habitudine cause efficientis vel possesso
ris vel cause finalis ꝛ ꝓpter hoc talis mł
tiplicitas prouenit ex parte orationis il-
lius ꝛ non ꝓpter multitudinem alicuius
suoꝝ terminoꝝ absolute. Et dicit̃ am-
phibologia ab amphi ꝙ est dubium et
bolos sententia quasi dubiosa sententia
Sententia enim ꝓprie loquendo ē ipi⁹
orationis ꝛ significatum vel significatio
nis incomplexe ꝛ ẜm talem amphibo-
logiam sumitur vna fallacia distincta ab
alijs per hoc ꝙ habet speciales causas ap
parentie et defectus Sciendum ꝑmo
ꝙ causa apparentie huius fallacie est ac-
tualis vnitas orationis diuersa signifi-
cantis propter quam vnitatem credi-
mus ꝙ sicut talis oratio habet vnitatē
vocis ꝛ modi proferendi. ita habeat v-
num significatum ꝛ vniuocum sensum
ꝛ fundatur hec deceptio in illa consequē
tia. Omnis oratio actualiter vna ẜm
vocem ꝛ modũ ꝓferendi habet tantũ

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-220/0279
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG